

Motion till riksdagen 2006/07: MJ293

av **Birgitta Sellén (c)**

Försörjning av tjänste- och ledarhundar

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att en samlad tjänste- och avelshundsverksamhet i Sollefteå ska beredas vidare.

Motivering

Under 1970-talet lokaliserades Arméns Hundskola till Sollefteå. Parallellt med försvarets verksamhet avlades och utbildades tjänstehundar för bland andra polis- och tullväsendet i annan regi. När behovet av tjänstehundar inom försvaret förändrades över tid överläts verksamheten i Sollefteå till Synskadades Riksförbund (SRF) med löfte om att försvarets behov av tjänstehundar skulle inköpas från de kullar som avlades fram. För detta ändamål anvisades också årliga statliga medel från Socialdepartementet.

Redan under 1990-talet inleddes diskussioner kring behovet av en samordning för tjänstehundsavel och utbildning av dessa hundar samt möjligheterna till en samlokalisering med verksamheten för ledarhundar. När försvarsnedläggningen drabbade Sollefteå i slutet av 1990-talet fick hundskoleverksamheten tillfälligt en förstärkt roll med viss tillväxt. Verksamheten drabbades dock snart av svårigheter och efter en konkurs återupptogs hundskoleverksamheten i betydligt mindre skala.

Den 25 april 2002 uppdrogs det från regeringen till Länsstyrelsen i Väster-norrland att utreda den framtida hundskoleverksamheten i Sollefteå som bedrevs av IRIS, Synskadades Riksförbunds ägarbolag och vars verksamhet också då i praktiken finansierades av statsbudgeten. Länsstyrelsens utredning överlämnades den 30 september 2002. Utredningens uppdrag gällde primärt hundskoleverksamheten i Sollefteå, men skulle enligt regeringsuppdraget redan då ses i ett större sammanhang där nya lösningar för försörjning, ut-

Fel! Okänt namn på

bildning och support kunde skapas i samverkan mellan Försvarsmakten, Räddningsverket, polisväsendet, tullen och Kriminalvården som de stora användarna av tjänstehundar.

I denna utredning föreslogs bl.a. att en ny och samordnad struktur där en starkare och internationellt fortsatt framstående svensk tjänstehundsverksamhet skulle uppnås. Detta skulle ske genom ett samlat statligt ansvar för avel, forskning och utbildningsverksamhet, vilket föreslogs samlas i en kvalificerad hundenheter i Sollefteå. Utredningen fastställde att enkelhet i styrning, planering och produktion främst skulle uppnås genom en samordning av statens olika uttalade behov och verksamheter till en organisation. Ett alternativ till denna lösning föreslogs där Sveriges Synskadades Riksförbund (SRF) och IRIS Hundskolan tillsammans skulle kunna uppdras att vara huvudman för det statliga ansvaret med en lägre totalkostnad för staten som följd. De förslag och synpunkter som framfördes från länsstyrelsen i Västernorrlands län har också i huvudsak bekräftats i den nya utredningen ”Hundgöra – att göra hundar som gör nytta” (SOU 2005:75) som under vårvintern 2006 varit ute på remiss hos ett stort antal instanser.

I enlighet med det yttrande som i slutet av mars 2006 inlämnades från Länsstyrelsen i Västernorrland över betänkandet SOU 2005:75 uttrycks ett stöd för utredare Bertil Norbelies förslag; ett stöd som framför allt gäller förslaget angående en övergripande statlig verksamhet och ett statligt ansvar för avelsverksamhet för tjänste- och ledarhundar. Ett statligt övergripande ansvar för avelsverksamhet när det gäller tjänste- och ledarhundar är en nödvändighet för att säkerställa det antal hundar som krävs för polis, tull, försvarsverksamhet samt till synskadade – i ett långsiktigt perspektiv. Detta ansvar skulle med fördel kunna återupptas och vidareutvecklas i Sollefteå som i många år varit nationellt framstående inom dessa verksamheter. I detta yttrande påpekas också att en större population av avelshundar för olika aktörers behov också ger ökade förutsättningar för att producerade hundämnen kan användas för fler användningsområden än tidigare.

Den offentliga upphandling som krävts under de senaste åren för avelsverksamheten har resulterat i akuta problem för säkerställandet av avelsmaterial för det stora behov som statliga aktörer och SRF har. Ett långsiktigt säkerställande av ett högkvalitativt avelsdjursmaterial där verksamheten i Sollefteå följts av noggrann forskning och kartläggning riskerar nu att ominnetgöras.

Under vårvintern 2006 uppmärksammades också den tidigare regeringen och jordbruksminister Ann-Christin Nykvist på den kritiska situation som uppstått till följd av riksdagsbeslutet om offentlig upphandling av tjänste- och ledarhundsämnen. I Sollefteå har personal varslats och sagts upp, och avelshundar som ingått i många års forskning riskerar att spridas. Detta har i sin tur inneburit att avel inte kunnat genomföras, och marknaden riskerar redan 2008 en brist på tjänste- och ledarhundsämnen. Det är en brist som kan beräknas ta åtminstone ett tiotal år att återställa. Den produktion av avelshundar som för tjänste- och ledarhundsverksamhet byggts upp under ett stort antal år är på väg att förskingras – och därmed också den dokumentation och forskning som syftat till att säkerställa en långsiktig återväxt för statens behov. Utifrån denna

Fel! Okänt namn på

situation har även SRF uttalat sin oro. Man har också från SRF ansökt om medel för att kunna övervintra och utveckla svensk tjänstehundsavel i väntan på resultat efter utredningen.

Hemställen

Det har under ett antal år förordats en samordning av tjänste- och ledarhundsverksamheten, och Sollefteå har i dessa sammanhang framhållits som en lokaliseringsort med lång och gedigen erfarenhet inom området. En samordning möjliggör en effektiv avelsverksamhet med goda förutsättningar att upprätthålla en god återväxt av svenska tjänste- och ledarhundar av hög kvalitet samtidigt som ekonomiska fördelar kan uppnås. Remisshanteringen och den akuta situation som uppmärksammades under vårvintern 2006 har inte resulterat i åtgärder från den gamla regeringen. Det är med anledning av detta som jag nu hemställer om att riksdagen ska ge regeringen till känna en proposition om att samla tjänste- och ledarhundsverksamheten till Sollefteå i enlighet med utredningen SOU 2005:75 och synpunkter från bland andra Länsstyrelsen i Västernorrland.

Stockholm den 27 oktober 2006

Birgitta Sellén (c)